

I.M. Коломицьєва¹, Д.Є. Волков², Д.О. Лопін², М.І. Яблучанський¹

Функціональний клас хронічної серцевої недостатності та зміни гемодинамічних показників у пацієнтів у ранній період після імплантації кардіостимуляторів

¹ Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

² ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України», м. Харків

Мета роботи — оцінити гемодинамічні показники залежно від функціонального класу хронічної серцевої недостатності до втручання і в ранній період після імплантата електрокардіостимулятора в режимах стимуляції DDD/DDD і VVI/VVIR.

Матеріали та методи. Обстежено 143 пацієнтів (77 чоловіків і 66 жінок) до і безпосередньо після імплантата електрокардіостимулятора (ЕКС) з приводу атріовентрикулярної (АВ) блокади, постійної брадисистолічної форми фібриляції передсердь (ФВ) та синдрому слабкості синусового вузла (СССВ) з режимами стимуляції DDD/DDDR і VVI/VVIR. Оцінювали гемодинамічні показники в ранній післяопераційний період (3–5 діб) залежно від функціонального класу хронічної серцевої недостатності (ФК ХСН).

Результати та обговорення. Імплантация ЕКС у ранній післяопераційний період сприяла стабілізації систолічного артеріального тиску (САТ), деякому зменшенню кінцевого діастолічного і систолічного об'ємів лівого шлуночка (КСО і КДО ЛШ) і збільшенню фракції викиду лівого шлуночка (ФВ ЛШ), що помітніше виражені у високих ФК ХСН. Для досягнення значущих ефектів зворотного ремоделювання серця у вигляді зменшення гіпертрофії задньої стінки і міжшлуночкової перегородки лівого шлуночка (ТЗС і ТМШ ЛШ), лівого (ЛП) і правого передсердь (ПП), правого шлуночка (ПШ), ймовірно, потрібно більше часу за ефективної медикаментозної підтримки.

Висновки. У пацієнтів із ЕКС ретельна медикаментозна підтримка повинна здійснюватися залежно від тяжкості ФК ХСН. Також потрібні подальший аналіз гострих і особливо віддалених наслідків імплантациї ЕКС залежно від ділянки розташування ендокардіальних електродів, програмування ЕКС, відсотка стимуляції камер серця, а також наявності значущих супутніх захворювань.

Ключові слова: постійна електрокардіостимуляція, хронічна серцева недостатність, функціональний клас хронічної серцевої недостатності, гострий післяопераційний період.

Імплантация електрокардіостимулятора (ЕКС) дає змогу профілактувати раптову серцеву смерть (РСС) і поліпшити якість життя у пацієнтів із тяжкими порушеннями серцевого ритму, такими як атріовентрикулярна блокада (АВ-блокада), постійна брадисистолічна форма фібриляції передсердь (ФП) і синдром слабкості синусового вузла (СССВ). Крім того, ЕКС дає змогу нагромаджувати важливу діагностичну інформацію, вкрай потрібну як для контролю за роботою ЕКС, так і адекватністю медикаментозної терапії [7]. Згадані порушення серцевого ритму можуть супроводжуватися розвитком хронічної серцевої недостатності (ХСН), високими функціональними класами (ФК) [2], коли від ефективності терапії залежить успіх лікування. Найважливішими критеріями ефек-

тивності як самої ЕКС, так і підтримувальної медикаментозної терапії ХСН є гемодинамічні показники. Їхні зміни у пацієнтів із ЕКС у зв'язку з ФК ХСН вивчені мало.

Мета роботи — аналіз гемодинамічних показників залежно від функціонального класу хронічної серцевої недостатності до втручання і в ранній післяопераційний період і після імплантациї електрокардіостимулятора у режимах стимуляції DDD/DDDR і VVI/VVIR.

Матеріали та методи

На базі відділення ультразвукової та інструментальної діагностики з малоінвазивним втручаннями в ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії імені В.Т. Зайцева НАМН України» обстежено 143 пацієнтів (77 чоловіків і 66 жінок), яким виконали постійну кардіостимуляцію. Серед показань до імплантациї кардіостимулятора були атріовентрикулярна блокада (АВ-блокада) — 89 осіб (62 %), постійна брадисистолічна форма фібриляції передсердь (ФП) — 23 особи (16 %), син-

Стаття надійшла до редакції 9 вересня 2014 р.

Коломицьєва Ірина Миколаївна, аспірант медичного факультету, кафедра внутрішньої медицини 61022, м. Харків, пл. Свободи, 6
E-mail: immoiseenko@gmail.com